

Boros Imre: A nagy paradigmaváltás

2014 november 21. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Így, az éppen csak befejez?dött G20-csúcs után szükséges átgondolni egy kicsit a világgazdaság helyzetét, s annak változásait, valamint az azokból adódó következ-ményeket.

Kezdjük talán azzal, hogy a 2008-ban az Egyesült Államokból származó, kiválónak min?sített, de valójában

behajthatatlan ingatlanalapú hitelek az Európai Unió legtöbb (f?ként régi) tagországában máig nem sz?n? növekedési apályt, valamint az ezt szükségképpen követ? bankmentések krónikus mérték? államadósságokat okoztak. Az ugyancsak ezermilliárd dollárokból talpra állított amerikai bankok – bár érdemben dobták meg a Amerika államadósságát – ott a kormányt mégsem akadályozzák meg abban, hogy a gazdaságot ismét belendítse.

Az európai gazdasági pozíciókat tovább rontja az Ukrajna körüli bizonytalanság, hiszen az Oroszországgal folytatott kereskedelem korlátozása az egyetlen utat vágta el, ami a kilábalást el?segíthette volna. Európa – ugyan az atlanti elvek mentén kényszeredetten, de – szankcionálja az ígéretes kereskedelmet Oroszországgal, azaz hatalmasat üt ezzel saját magára.

A transzatlanti térségen kívül is óriási mérték? az átrendez?dés. Több nagyméret? és gyorsan növekv? gazdaság enyhén szólva ráunt a dollár dominanciájára, károsnak tartja, hogy a kereskedelemben kitermelt dollár egyrészt folyamatosan veszíti az értékét a piacon, f?ként a dollár egyeduralkodóvá válásakor definiált aranyértékéhez képest. (Akkor egy uncia arany 35 dollár volt, ma viszont 1500 dollárt ér.) Ráadásul befektetésként is f?ként az amerikai kincstár finanszírozására használható csekély hozammal. Vészesen terjed a dollárt megkerül?, saját nemzeti valutákat (jüan, rubel, rial stb.) alkalmazó kereskedelmi megállapodások köre is. A BRICS országcsoport (Brazília, Oroszország, India, Kína, Dél-Afrika) csalódott az IMF–Világbank m?ködésében is, mert nem kaptak súlyuknak megfelel? elbírálást, most saját fejleszt? szervezet alapításába kezdtek. A „technikai” cs?dbe zavart Argentína máris haszonélvez?je az újdonsült szervezkedésnek, bilaterális nemzeti valutacserén alapuló kereskedelmi szerz?dések és hitelb?l megvalósított energetikai beruházások révén. Jól látható, hogy a máig toporgásra ítélt Európa is keresné a kibontakozás útját, a világgazdaság hitelválsággal nem sújtott részei pedig keresik a lehet?séget arra, hogy a recessziót továbbra is elkerüljék. Európa azonban a kibontakozás elé éppen maga eresztette le a sorompót azzal, hogy kereskedelmi szankciókat alkalmaz az oroszokkal szemben, akik nem tehetnek mást ebben a helyzetben, mint kissé szintén kényszeredetten Kelet felé orientálódnak. Azaz hatalmas

energiatartalékaiknak Kínában és Indiában keresnek piacokat, tovább er?sítve ezáltal azok növekedési esélyeit. Az EU vezetése inkább az Egyesült Államok, mint az uniós tagországok érdekeit képviseli.

A kusza helyzetben az Egyesült Államok az el?re menekülés stratégiáját választotta, amihez készséges partnernek mutatkozik az unió vezetése. Kétoldalú – a nagyközönség el?tt ismeretlen tartalmú – tárgyalássorozat kezd?dött részint az Egyesült Államok és az unió közötti, részint az Egyesült Államok és ázsiai szövetségesei közötti szabad kereskedelmi megállapodásokról. (Az Európai Unió és az ázsiai országok közötti esetleges megállapodástervezetr?l nincs hír.) A „mérvadó világsajtó” arról cikkez, hogy az Egyesült Államok és az unió megállapodása mindkét félnek jelent?s növekedési többletet hozhat, amire f?ként Európának lenne nagy szüksége.

Az egyezmény útjában álló számos akadály elhárításának módjáról ugyan nincs biztos kép (genetikailag módosított élelmiszerek forgalma, lazább környezetvédelmi el?írások, befektet?k fokozott védelme a nemzeti törvényekkel szemben stb.), de ezek mellett elemzések láttak napvilágot, hogy a sokat hangoztatott növekedési többleteknek is van b?ven árnyoldala. Olasz kutatások szerint az egyezmény miatt Európában megsz?nne mintegy hatszázezer munkahely, f?ként vidéken és f?ként azokban a szektorokban, ahol a munkaer?piac ma is feszültségekkel terhes, mint például a mez?gazdasági termelés és az élelmiszeripar. Err?l már az osztrák Die Presse is terjedelmes cikket jelentetett meg a minap. Az Európai Unióban azonban, mint sok mindenben, a kereskedelmi kérdések megítélésében is kett?s mérce uralkodik. Miközben az oroszokkal való kereskedésben a nagy tagországok igyekeznek a korlátozásokat a kevésbé érzékeny szektorokra korlátozni, a kisebb tagországokat tömörít? (f?ként kelet-európai) tagországokat máris telibe találták az embargós szabályok, f?ként a mez?gazdaság és az élelmiszeripar terén. Különösen fájdalmat okoz az energetikai korlátozás, az építésre szánt gázvezeték ügyének (Déli Áramlat) szankciós blokkolása, de a mi paksi fejlesztésünk állandó perg?t?z alatt tartása is. A f? gond, hogy ezekben az esetekben épkézláb atlanti megoldás sem látható, csak az atlanti h?séget kérik rajtunk számon.

A folyamatban lév? világgazdasági paradigmaváltozásnak szükségszer? velejárója a politikában alkalmazott atlanti kett?s mérce is. Azokban az esetekben, amelyekben az ország gazdasági érdekei mentén, de nem önfeláldozó, hanem önérdek vezérelte döntés születik, minden alap nélkül jön a „demokrácia bunkó”, vagyis az emberi jogi vádaskodás, vagy éppen civil helyi mozgalmaknak álcázott politikai ellenzék finanszírozása (Norvég Civil Alap) és magasztalása. Miközben a saját szövetségben lév?k ilyen irányú, valóban demokráciadeficites kilengései kritika nélkül maradnak. Széllel szemben vitorlázni valóban nehéz, de változó szélirányok esetén a kívánt kiköt?be eljutni sem könny?. Mégis ezt kell tenni. Élni nem muszáj, de hajózni szükséges, mondták a rómaiak, és ez ma is igaz.
Boros Imre – magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu

Ajánló